

א) שבת קה"ג ז' ג' ז' ח' חלל דקריש. ערוך ערך חל י"ח, א) יומא פ"ג: (ד) נשי מוס' לעיל ק"ב: ד"ה וקופה, ט) י"א ב"ה. רש"ל ז' נשי מוס' מ"ה ז' ד"ה בלל, ז) נאיה משנה ועי' מש"ל פז: על הגליון, ח) מנחות כ"א, ט) פסחים ל"ה, י) מיר' ג.נ. ט) נבילה כ"א. ועי', ז) לעיל ק"ב: בכורות ו', ח) נשי מוס' מ"ה ל"ב ד"ה שמי'ה, ט) כש"א ז"ג, י) ועי' מוס' ב"ה כ"ה. ד"ה בחוקת מוס' שנועות כד. ד"ה האולן, ט) שייך לע"ג.

גליון הש"ס

גמ' תנן התם הקפה. ע"י שנועות דף כב ע"א מוס' ד"ה גמ' וז"ע: תוס' ד"ה לרבות וכו' ושתי להו. ע"י מ"ה דף כב ע"א מוס' ד"ה שמי'ה:

הגהות מהר"ב

רנשבורג א) גמ' אפי' ימא נמי מהל' אבות הטומאות ה"ל י"א וע"ש כ"מ דרוק':

מוסף רש"י

פירמא. מכלין ודקיקת הכשר הוכיח בשולי דקריה תבחים לה. ובעי"ה דק"ב: א) הקפה את ה"ם. כמו קפחו תבחים (מנחות כ"א). חייב. משום דס או חלב (שם). המחנה ונגמרו. אשום להם דמין דגן ק"ל, ואשמעין דגמישה כחילה לחייב. המחנה, דשטנפרי"ר בלע"ז שהמחה נמים (פסחים ל"ה). אין אדם יוצא בה ידי חובתו. ללא דגן אכילה קאכל ליה (שם). המחנה באור. חלב נבלה שהמחה נבוא, שהמחה צורך, טמא. דעיי' אולל לחוי הוא, המחנה בחמה טהור. דפניה עומתמו (נדר ג'). הטמאים. אלה הטמאים לנס כלל השקן, ה"ה יתירא (בבברות ו' ובעי"ז לעיל ק"ב). צירן. שומן הדג (בבברות ו'). וקופה. ריטוקי צמר וקפלוטות שנוולו קריה (שם ובעי"ז לעיל שם).

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

אמסניסין. דקתני עגמות מנטרפין ועל כרחק משום שומר דהא יד לא מנטרף אבל נימא לא הוי שומר ולא מנטרף דלין שומר על גבי שומר: **שומנא.** שומן שעל המרק: **אמר ליה אביי.** שומן למה לי לאנטרופי דקתני מנטרפין לטמא טומאת אולכין צדי זכר הא

אמתניתין העור והרוטב והקיפה וכו' מצטרפין לטמא טומאת אולכין אמר ריש לקיש לא שנו אלא עצם דהוי שומר אבל נימא לא הויא שומר ור' יוחנן אמר א' אפילו נימא נמי הויא שומר א"ל ר"ל לר' יוחנן ומי איכא שומר על גבי שומר הלחולי מחלחל מתקיף לה רב אחא אלא מעתה תפילין היכי כתבינן ה' בעינן כתיבה תמה וליכא אישתמיטתיה הא דאמרי במערבא כל נקב שהדיו עובר עליו אינו נקב איתביה ר' יוחנן לריש לקיש עור שיש עליו כוית בשר הנוגע בצביב היוצא ממנו ובשערה שכנגדו טמא מאי לאו משום שומר לא משום יד נימא אחת למאי הויא כדאמר רבי אילעא במלאי שבין המלאין ה"ג בנימא שבין הנימין והיכא איתמר דרבי אילעא אהא דתנן המלאי שבשבלין מטמאין ומיטמאין ואין מצטרפין מלאי למאי הויא אמר רבי אילעא במלאי שבין המלאין: והרוטב: מאי רוטב אמר רבא שומנא א"ל אביי הוא עצמו יטמא טומאת אולכין אלא א' חלב דקריש מאי איריא קריש כי לא קריש נמי דאמר ריש לקיש ציר שעל גבי ירק מצטרף לככותבת ביום הכפורים התם משום יתובי דעתא הוא בכל דהו מיתבא דעתיה הכא משום איצטרופי הוא אי קריש מצטרף אי לא קריש לא מצטרף: והקיפה: מאי קיפה אמר ר' רבה פירמא א"ל אביי הוא עצמו יטמא טומאת אולכין אלא אמר רב פפא תבלין או תנן התם הקפה את ה"ם ואכלו או שהמחה את החלב וגמעו חייב בשלמא הקפה את ה"ם ואכלו כיון דאקפיה אחשובי אחשביה אלא המחנה את החלב וגמעו אכילה כתיבא ביה והא לאו אכילה היא אמר ר"ל אמר קרא י'נפש לרבות את השותה

הוא עצמו יטמא טומאת אולכין. הוה מלי למימר יטמא טומאת נבלות א"י טומאת נבלות לא מטמא דליכא מילי טובא דמטמא טומאת אולכין ולא מטמא טומאת נבלות כדתנן (לעיל דף ק"ז): **השומט** זהמה לעוצד כוכבים ומפרסכת כו':

הקפה ה"ם ואכ"ו. הקפהו צמחה מיירי כדפרשין בהקומץ רבה (מנחות דף כ"א). אבל צאור לא דדס שצטלו אינו עובר עליו:

לרבות השותה. וא"ת ולמה לי קרל הא שמי'ה הויא ככלל אכילה ה' כדדרשי' צ"ג דשנועות (דף כ"ג). מדכתיב ואכלת לפני וגו' מעשר דגנן מירושן וקרי מירוש אכילה וי"ל דהתם צמילי דשמי'ה כגון יין ושמן והכא צמילי דזכר אכילה דממחי להו ו'שמי'ה להו: **לחם עוני** אמר רחמנא. הוה מלי למימר נמי אכילה כתיב ציה: **אלא אם המין** הוא עניוש ברת הא אבי"ה כתיב ביה. אע"ג דהוא אסור בהנאה הלאה חמץ לית ציה כרת אלא לאו: **חמץ לא** אתי מיניה שכן לא היתה לו שעת הכושר. וא"ת חלב נמי הוי לו שעת הכושר כשהיה צמעי אמו דלפילו רבי יוחנן דאמר (לעיל דף ע"ה). חלב חלב מנן ט' מי דחדשים גרמני צנן מ' מודה יש לומר דחמץ כמו שהוא עתה הימה לו שעת הכושר וצוה לא נשתנה אבל חלב אחר ש"נא לאויר העולם לא הימה לו שעת הכושר לסימך:

חלב לא אתי מיניה ש"א הותר מב"ל"ו. הקשה הר"ר שמואל מוורדוין לר' יוסי דלא חייש להא פירכא בצפסיים (דף כ"ג). ומשיב חלב לא הותר מכללו דקאמר רובי יוסי הגלילי אף צבהמה קאמרינן צבהמה מיהא לא אשתרי' ה' וליכא למיפדך נמי מה לחמץ שכן אסור בהנאה דהא לר' יוסי הגלילי חמץ מותר בהנאה כדאמר התם וי"ל דלרבי יוסי [הגלילי] ולאי אהא נפש לדרשה אחריתי: **בה' להנך שכן לא** היתה להם שעת הכושר. דנבלה כמו שהיא עתה מתה לא היה לה שעת הכושר א"י מחיים היה זה איסור אכר מן המי' ואפילו למ"ד ט' (לאו) לאיצריס עומדת היה זה איסור שאינה זבוחה: **ש' שכן טומאתו במשחה.** תימה דככל מקום מזכיר שעתה וכאן נקט משחה וכן צפוק השומט והמעלה (שמי' דף ק"ו): דפריך לאו צבלל למה לי כו' תיטי משרטיס טמאין מה לשרטיס טמאין שכן מטמא כלל שהוא ומיהו צבלל הכי התם נראה דלא גרסינן ליה דלא אנטריך להזכיר משחה גבי חלב דהא חלב לא מטמא כלל וסופריס שצטו משום דכתר הכי קאמר ולי משרטיס טהורים מה לשרטיס טהורים שכן איסורן צמשהו פירוש משום צריה וכתבו כמו כן גבי טמאים:

והא דתנן הטמאים בו'. דמניא גרסינן דאינה משנה: **ליכתוב**

ליגמר מהני צריכי דאי לא כתב רחמנא הוה אמינא דיו לבא מן הדין להיות כנדון מה התם עד דאיכא כוית אף הכא נמי עד דאיכא כוית וליכתוב

עין משפט
נר מצוה

כג א מיי פ"ב מהל' שביעית עשור ה' ז' סגן לאוין טט טו"ש"ע א"ח סי' תריס סעף ז': כד ב מיי פ"א מהל' חמץ ה' א ופס"ד מהלכות מאכלות אסורות הלכה ט' סגן לאוין ע': כה ג מיי פ"ו מהל' חמץ ומ"ה ה' ז' טו"ש"ע א"ח סי' תפ"א סעף ז': כו ד מיי פ"ג מהל' שאר אבות הטומאות הלכה ז':

תורה אור הש"ס

1. כי כל אכל חלב מן הבמה אשר יקריב ממנה אשה ל' ונקרחה דקפש והאכלת מעמיהו. ויקרא ז כה
2. לא תאכל עליו חמץ שביעית ימים אבאל עליו מצות ל'חם עני פי בחפזון קצאת מארץ מצרים למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך.
3. שביעית ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם פי כל אכל חמץ ונקרחה דקפש הווא מירשאל מיום הראשון עד יום השביעי: שמות יב טו
4. וכל נפש אשר תאכל נבלה ושרפה באורך ובגר ובכס בגדיו ודחין בפנים וטמא עד הקרב וקרה: ויקרא יז טו

לעני רש"י

גלייר"א. ליתח. פונדויל"א. שמריס. משקפ. פונדור"א. להמיס.

שיטה מקובצת

א) אלא חלא דקריש מאי איריא: ב) אמר רבא פירמא: ג) לחם עוני אמר רחמנא והאי כיון דפרתיה לאו לחם הוא אלא אם חמץ: ד) ל"א ציר ממש שהיו מטבילין: ה) קיפה פירמא דק של בשר: ו) הקפה הקרישו ע"י האור: ז) וכל הנפש אשר תאכל נבלה וגו': ח) און כבהמה קאמרינן כבהמה מיהא לא אישתרי אמאי איצטרף קרא בתלב וליכא למיפדך נמי מה לחמץ כו' דהא לר' יוסי הגלילי מותר בהנאה ושמה האי נפש אתא לדרשה אחריתי:

